

Poľovnícka rajonizácia

POĽOVNÉ HOSPODÁRSTVO NA SLOVENSKU

POĽOVNÍCTVO (v zmysle Zákona o poľovníctve 274/2009 Z.z.)

- súhrn činností zameraných na trvalo udržateľné, racionálne, cieľavedomé obhospodarovanie a využívanie voľne žijúcej zveri ako prírodného bohatstva a súčasti prírodných ekosystémov; je súčasťou kultúrneho dedičstva, tvorby a ochrany životného prostredia,

Právo poľovníctva

- je definované ako: súhrn práva a povinností zver cieľavedome chovať a chrániť, loviť ju, ulovenú alebo inak usmrtenú zver a jej vývojové štádiá a zhody parožia si privlastňovať alebo predávať, zbierať vajcia pernatej zveri na účely jej vyliahnutia a chovu s povolením podľa osobitného predpisu a využívať na to v nevyhnutnej miere poľovné pozemky, poľné a lesné cesty.

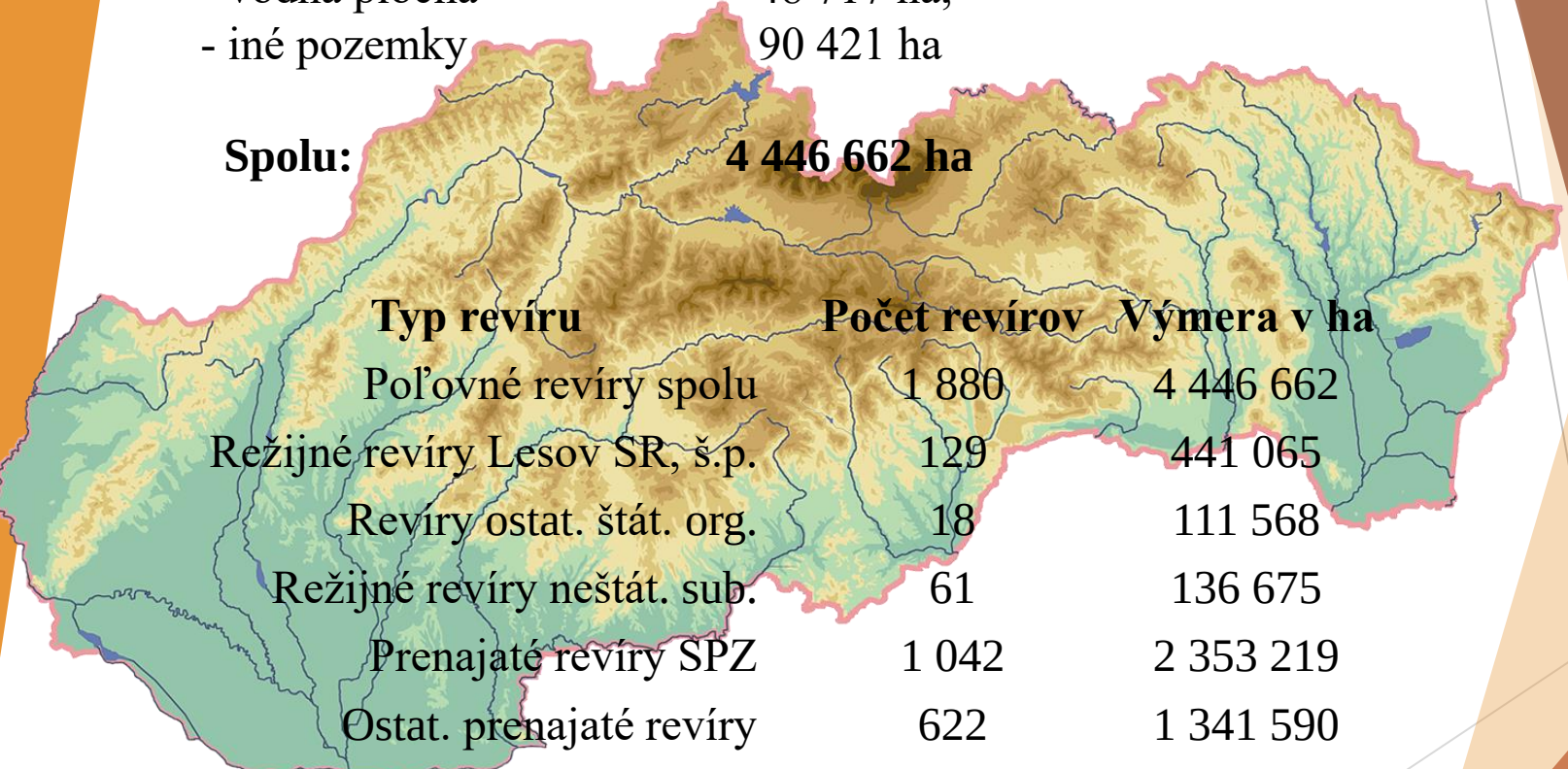
Právo poľovníctva – je možné vykonávať v rámci Slovenska len na poľovných pozemkoch, ktoré okresný úrad uznal za poľovný revír, zverník (zvernicu), alebo samostatnú bažantnicu.

Právo poľovníctva patrí vlastníkovi pozemku a vykonávať ho možno len podľa zákona o poľovníctve a predpisov vydaných na jeho vykonanie.

Výmera poľovných pozemkov na Slovensku (2019)

- poľnohospodárska pôda 2 330 619 ha
- lesné pozemky 1 976 905 ha,
- vodná plocha 48 717 ha,
- iné pozemky 90 421 ha

Spolu: 4 446 662 ha

Typ revíru	Počet revírov	Výmera v ha
Poľovné revíry spolu	1 880	4 446 662
Režijné revíry Lesov SR, š.p.	129	441 065
Revíry ostat. štát. org.	18	111 568
Režijné revíry neštát. sub.	61	136 675
Prenajaté revíry SPZ	1 042	2 353 219
Ostat. prenajaté revíry	622	1 341 590
Výhradené poľovné revíry	8	62 545
Poľovné revíry spolu	1880	4 446 662

Pol'ovný revír

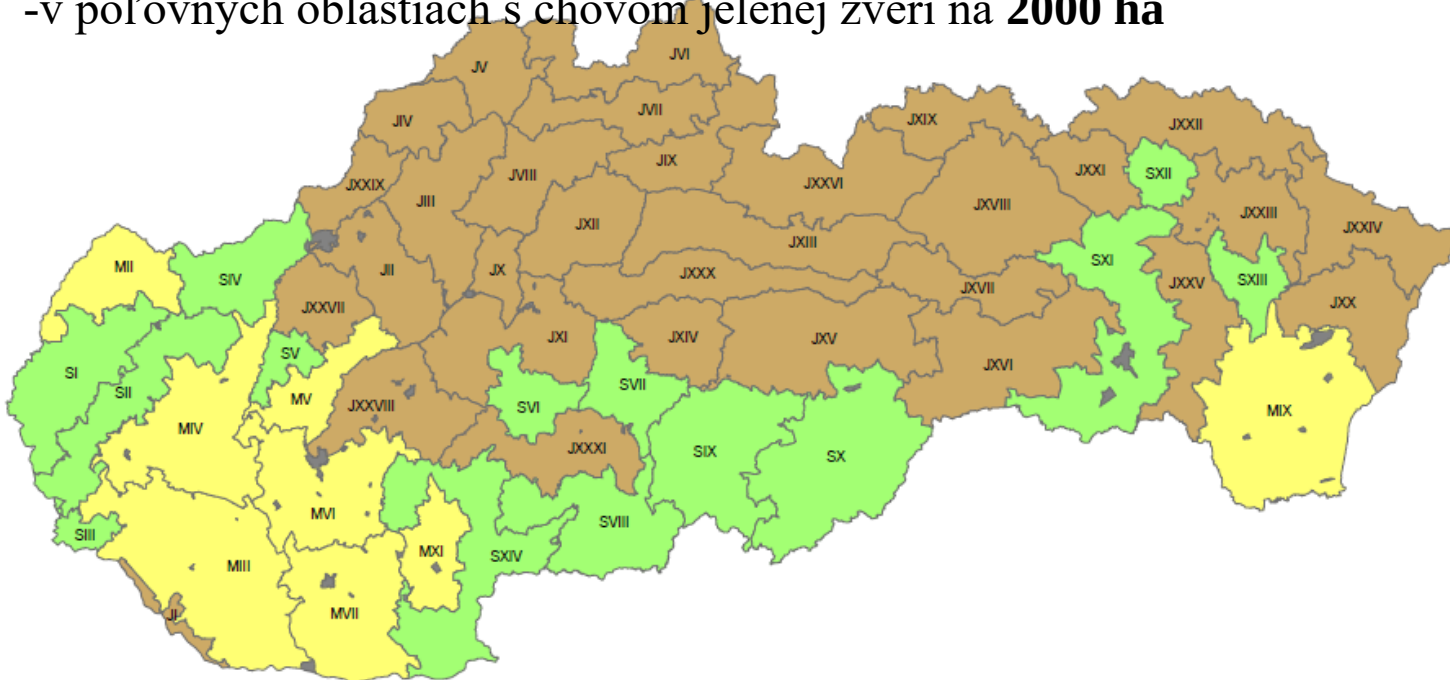
-je poľovný pozemok alebo súbor súvislých poľovných pozemkov jedného alebo viacerých vlastníkov vymedzených v rozhodnutí orgánu štátnej správy poľovníctva, v ktorom možno vykonávať právo poľovníctva;

- za poľovný revír sa považuje aj samostatná zvernica a samostatná
bažantnica

Zákon o poľovníctve určuje minimálnu výmeru poľovného revíru:

-v poľovných oblastiach s chovom malej a srnčej zveri na **1000 ha** a

-v poľovných oblastiach s chovom jelenej zveri na **2000 ha**

Poľovný revír

- je najmenšou územnou jednotkou poľovníckeho plánovania. Na zjednotenie poľovníckeho hospodárenia v rámci väčších ucelených území sú vytvorené **poľovné oblasti**, v ktorých sa zver chová a obhospodaruje podľa jednotných kritérií a zásad.

Poľovné oblasti

Pre jednotlivé druhy zveri bolo vymedzených:

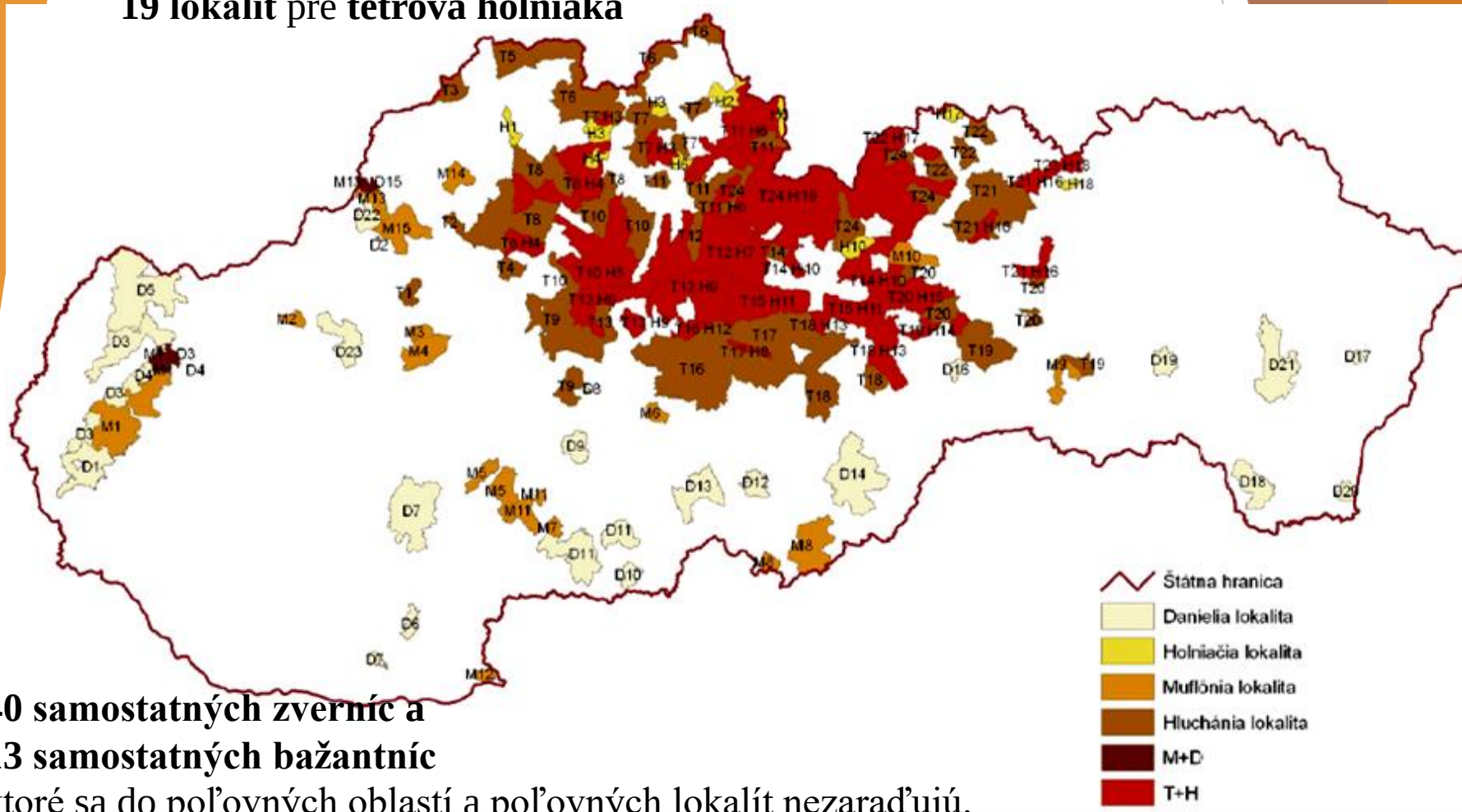
31 poľovných oblastí s celkovou rozlohou **2 360 400 ha** – pre jeleniu zver

14 poľovných oblastí s rozlohou cca **703 700 ha** – pre srnčiu zver a

11 poľovných oblastí s celkovou rozlohou cca **946 000 ha** - pre malú zver

 nepoľovné pozemky	 J XI. Vtáčnik	 J XXII. Nízke Beskydy	 S II. Malé Karpaty	 S XIII. Tovarné
 J I. Podunajská	 J XII. Veľká Fatra	 J XXIII. Humenné	 S III. Bratislava	 S XIV. Pohronie
 J II. Bebrava	 J XIII. Nízke Tatry - sever	 J XXIV. Poloninské Karpaty	 S IV. Stará Turá - Bošáca	 M II. Senica
 J III. Strážovská hornatina	 J XIV. Poľana	 J XXV. Slanské pohorie	 S V. Marhat	 M III. Žitný ostrov
 J IV. Javorníky I	 J XV. Muránska	 J XXVI. Vysoké Tatry	 S VI. Štiavnické pohorie	 M IV. Trnavsko-piešťanská
 J V. Javorníky II	 J XVI. Smolník	 J XXVII. Považský Inovec	 S VII. Zvolen	 M V. Horná Nitra
 J VI. Slovenské Beskydy	 J XVII. Slovenský Raj	 J XXVIII. Tribeč	 S VIII. Hontiansko-veľkokrtiška	 M VI. Nitra
 J VII. Oravská Magura	 J XVIII. Levočské pohorie	 J XXIX. Biele Karpaty	 S IX. Tuhár	 M VII. Nové Zámky
 J VIII. Malá Fatra	 J XIX. Spišská Magura	 J XXX. Nízke Tatry - juh	 S X. Rimavská Sobota	 M IX. Zemplínska
 J IX. Orava	 J XX. Vihorlat	 J XXXI. Štiavnicko-krupinská	 S XI. Prešovská	 M XI. Levice
 J X. Žiar	 J XXI. Čergov	 S I. Záhorie	 S XII. Toplianska	

20 poľovných lokalít pre danieliu zver s výmerou cca 214 900 ha a
17 poľovných lokalít pre mufloniu zver s výmerou cca 85 000 ha.
24 lokalít pre tetrova hlucháňa a
19 lokalít pre tetrova holniaka

Orgány štátnej správy,

na úseku lesného hospodárstva a poľovníctva Slovenskej republiky

a) okresné úrady (Pozemkový a lesný odbor)

b) okresné úrady v sídle krajov (Odbor opravných prostriedkov)

c) **Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR** (MPRV SR) ako ústredný orgán štátnej správy lesného hospodárstva a poľovníctva (Sekcia lesného hospodárstva a spracovania dreva, Odbor poľovníctva)

Pre územie Slovenska je Národným lesníckym centrom (NLC) vo Zvolene spracovávaná a MPRV SR každoročne vydávaná „Poľovnícka štatistická ročenka Slovenskej republiky“.

NÁRODNÉ LESNÍCKE CENTRUM
NATIONAL FOREST CENTRE

Poľovnícka rajonizácia chovu zveri na Slovensku

Vykonanou **poľovníckou rajonizáciou** chovu niektorých druhov poľovnej zveri, t. j. rozdelením poľovnej plochy Slovenska na orograficko-ekologické plošné celky so zreteľom na plošné rozmiestnenie plánovaných kmeňových stavov hlavných druhov poľovnej zveri, boli vytvorené 3 základné druhy poľovných oblastí, a to pre:

- **jeleniu zver**
- **srnčiu zver** a
- **malú zver** (zajac, bažant, jarabica)

DEFINÍCIE

Poľovná oblasť

- je základná jednotka poľovníckeho plánovania vytvorená pre jeleniu, srnčiu a malú zver. Je to rozsiahle ucelené územie s vhodnými prírodnými podmienkami pre príslušný druh hlavnej zveri spravidla zhodné s orografickými celkami. Je základnou jednotkou veľkoplošného poľovníckeho hospodárenia pre zver, ktorá sa chová a obhospodaruje podľa jednotných kritérií a zásad schválených poradným zborom.

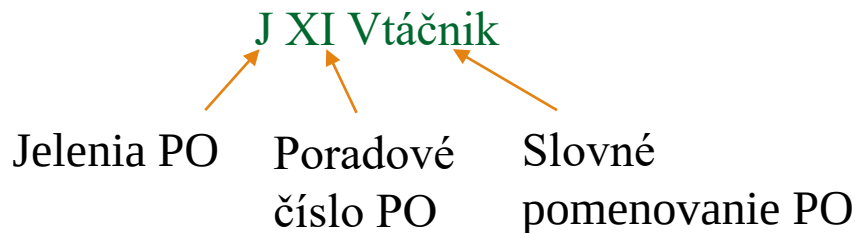
Poľovná lokalita

- je ucelené územie v rámci poľovnej oblasti s výskytom danieľej zveri alebo muflónej zveri, ktorého prírodné podmienky umožňujú chovať ich ako hlavný druh zveri

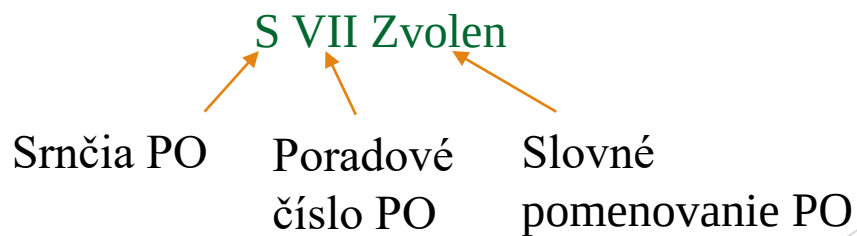
Každá poľovná oblasť a lokalita má svoje špecifické číselné a slovné označenie.

nepoľovné pozemky	J XI. Vtáčnik	J XXII. Nízke Beskydy	S II. Malé Karpaty	S XIII. Tovarné
J I. Podunajská	J XII. Veľká Fatra	J XXIII. Humenné	S III. Bratislava	S XIV. Pohronie
J II. Bebrava	J XIII. Nízke Tatry - sever	J XXIV. Poloninské Karpaty	S IV. Stará Turá - Bošáca	M II. Senica
J III. Strážovská hornatina	J XIV. Poľana	J XXV. Slanské pohorie	S V. Marhat	M III. Žitný ostrov
J IV. Javorníky I	J XV. Muránska	J XXVI. Vysoké Tatry	S VI. Štiavnické pohorie	M IV. Trnavsko-piešťanská
J V. Javorníky II	J XVI. Smolník	J XXVII. Považský Inovec	S VII. Zvolen	M V. Horná Nitra
J VI. Slovenské Beskydy	J XVII. Slovenský Raj	J XXVIII. Tribeč	S VIII. Hontiansko-veľkokrtiška	M VI. Nitra
J VII. Oravská Magura	J XVIII. Levočské pohorie	J XXIX. Biele Karpaty	S IX. Tuhár	M VII. Nové Zámky
J VIII. Malá Fatra	J XIX. Spišská Magura	J XXX. Nízke Tatry - juh	S X. Rimavská Sobota	M IX. Zemplínska
J IX. Orava	J XX. Vihorlat	J XXXI. Štiavnicko-krupinská	S XI. Prešovská	M XI. Levice
J X. Žiar	J XXI. Čergov	S I. Záhorie	S XII. Toplianska	

Napr. - označenie poľovnej oblasti (PO) **J XI Vtáčnik** znamená:

- označenie poľovnej oblasti (PO) **S VII Zvolen** znamená:

Hlavnou zásadou pri vymedzovaní jednotlivých poľovných oblastí bolo, aby sa podľa možnosti **zhodovali s prirodzenými ekologickými oblastami** uvedenej zveri bez zreteľa na katastrálne hranice krajov, okresov, odštepných lesných závodov a pod..

Okrem toho sa do úvahy brala aj **biológia a etológia** jednotlivých druhov zveri pričom sa zohľadnili tieto hlavné kritériá:

- a) **nadmorská výška;**
- b) **klimatické oblasti;**
- c) **úživnosť v zmysle navrhovanej bonitácie**

Pri vytyčovaní hraníc jednotlivých oblastí sa prihliadalo tiež na tieto faktory:

- a) **fyziografia terénu;** (*zohľadnenie prírodných danností*)
- b) **využívanie prirodzených hraníc;** (*rieky, potoky, cesty, hranice lesa, pohoria a pod.*)
- c) **perspektíva oblasti ako samostatnej plánovacej jednotky;**
- d) **budúce obhospodarovanie oblasti;**
- e) **dominantný druh zveri charakteristický pre príslušnú oblasť;**
- f) **migračné vlastnosti zveri.**

Pri vytváraní **poľovných revírov** dodržiavať zásadu aby celá plocha poľovného revíru bola **len v jednej poľovnej oblasti**

Zatried'ovanie poľovných revírov do kvalitatívnych tried

Druhy poľovných revírov (PR) podľa vlastníctva poľovných pozemkov:

- a) samostatné PR - uznané z poľovných pozemkov vo vlastníctve jednej fyzickej osoby alebo jednej právnickej osoby,
- b) spoločné PR - uznané z poľovných pozemkov vo vlastníctve viacerých vlastníkov,

Vlastníctvo poľovných pozemkov nemá vplyv na zaradenie PR do kvalitatívnej triedy

Druhy poľovných revírov (PR) podľa charakteru pôdneho fondu:

- a) lesné PR - uznané z poľovných pozemkov na lesnom pôdnom fonde,
- b) poľné PR - uznané z poľovných pozemkov na poľnohospodárskom pôdnom fonde

Charakter pôdneho fondu má vplyv na zaradenie PR do kvalitatívnej triedy

Zarad'ovanie poľovných revírov do kvalitatívnych tried je základným postupom pre stanovenie únosného počtu, t. j. normovaných kmeňových stavov (NKS) jednotlivých druhov poľovnej zveri.

Pri zatried'ovaní poľovných revírov do kvalitatívnych tried (KT) sa berú do úvahy pastevné podmienky v **čase vegetačného pokoja** t. j. v zime, keď úživné podmienky sú najnepriaznivejšie pre zver a nie vo vegetačnom období.

DEFINÍCIE

Kvalitatívna trieda

- vyjadruje stupeň kvality poľovného revíru určený zimnou úživnosťou a stanovištnými podmienkami pre chov príslušných druhov zveri.

Normovaný kmeňový stav zveri

- je počet jedincov chovaného druhu zveri v príslušnej kvalitatívnej triede určený okresným úradom (v zmysle zákona)
- je optimálne stanovený počet jedincov chovaného druhu zveri v príslušnej kvalitatívnej triede poľovného revíru, ktorý zabezpečuje územnú stabilitu ekologického systému

Lesné poľovné revíry

- sa zatrieďujú do kvalitatívnych tried na základe **skupín lesných typov (SLT)** všeobecného stanovištného prieskumu, alebo na základe **lesných typov (LT)** podrobného typologického prieskumu, ktoré sú vytvorené na základe komplexného vyhodnotenia lesných biogeocenóz.

Mapový materiál skupín lesných typov a tabuľkové prehľady výmer jednotlivých skupín (SLT) možno získať napr. na lesných závodoch, z príslušných **plánov starostlivosti o les (PSL)**.

Normovaný kmeňový stav na 1000 ha lesnej poľovnej plochy

Kvalitatívna trieda	Druh zveri				
	jelenia	danielia	muflonia	srnčia	diviačia
I.	21 – 27	32 – 39	43 – 53	65 – 80	16 – 20
II.	16 – 20	24 – 31	32 – 42	48 – 64	11 – 15
III.	11 – 15	16 – 23	21 – 31	31 – 47	7 – 10
IV.	do 10	do 15	do 20	do 30	do 6

Pol'né poľovné revíry

- sa zatried'ujú do kvalitatívnych tried podľa toho, do ktorého **agroklimatického regiónu (AKR)** patria, čo sa dá zistiť na OÚ – (pozemkový a lesný odbor)

Stanovenie NKS malej a poľnej srnčej zveri na 100 ha poľovnej plochy (v kusoch)

Kvalitatívna trieda	Číselné kódy AKR	Druh zveri			
		Zajac	Bažant	Jarabica	Srnčia zver
I.	00	30 +	41 +	22 +	3,0 +
II.	01, 03	23-29	31-40	18-21	2,5-2,9
III.	02, 04	16-22	21-30	14-17	2,0-2,4
IV.	05	do 15	do 20	10-13	do 1,9
IV.	0,6, 0,7, 0,8	-	-	-	do 1,9

Charakteristika agroklimatických (AKR) regiónov

Kód regiónu - charakteristika				Nadmorská výška	td > 5°C [dni]	VI - VIII [mm]	T _{jan.} [°C]	T _{veget.} [°C]
00	Veľmi teplý, veľmi suchý, nížinný,			pod 115	242	200	-1 - 2	16 - 17
01	Veľmi teplý, suchý, nížinný,			115 – 200	237	200 - 150	-1 - 3	15 - 17
02	Teplý, mierne suchý, pahorkatinový,			200 – 340	231	150 - 100	-1 - 3	15 - 16
03	Veľmi teplý, suchý, nížinný, kontinentálny,			115 – 200	232	200 - 150	-3 - 4	15 - 17
04	Veľmi teplý, suchý, kotlinový, kontinentálny			115 – 200	229	200 - 100	-2 - 4	15 - 16
05	Teplý, mierne suchý, kotlinový, kontinentálny,			200 – 350	222	150 - 100	-3 - 5	14 - 15
06	Teplý, mierne vlhký, vrchovinový,			200 – 350	224	100 - 50	-3 - 5	14 - 15
07	Mierne teplý, mierne vlhký,			340 – 450	215	100 - 0	-2 - 5	13 - 15
08	Mierne chladný, mierne vlhký,			150 – 540	208	100 - 0	-3 - 6	12 - 14
09	Chladný, vlhký,			540 – 65	202	60 - 50	-4 - 6	12 - 13

Poľovné revíry v poľovnej oblasti pre malú zver sa zaraďujú do kvalitatívnych tried len v AKR 00 - 05

Okresný úrad do 30 dní po rozhodnutí o uznaní poľovného revíru tento **zaradí do kvalitatívnej triedy** pre jednotlivé druhy zveri, čo písomne oznámi vlastníčkovi poľovného revíru a užívateľovi poľovného revíru.

Okresný úrad **vykoná zmenu** zaradenia PR do kvalitatívnej triedy, ak:

- a) dôjde k zmene výmery PR o viac ako 10 % jeho pôvodnej výmery
- b) dôjde k zmene kritérií zaradenia revíru do kvalitatívnej triedy,
- c) povolí chov nových druhov zveri
- d) schváli časť revíru za uznanú bažantnicu

V rozhodnutí o uznaní poľovného revíru vydaného OÚ, v ktorom sa chová viac druhov raticovej zveri, sa určí, ktorý druh zveri je v tomto revíri **hlavný**, a to podľa poľovnej oblasti, resp. poľovnej lokality, v ktorej sa poľovný revír nachádza

Hlavným druhom zveri

- je ten druh, pre ktorý bola zriadená poľovná oblasť alebo lokalita.

Vedľajším druhom zveri

- je druh zveri, ktorý žije v príslušnej poľovnej oblasti alebo poľovnej lokalite spolu s hlavným druhom zveri.

Diviacia zver

- je považovaná vždy za **vedľajší druh** zveri, nakoľko pri braní potravy ako všežravec významne nekonkuruje prežívavej zveri.

V **poľovných oblastiach pre jeleniu zver** sa les posudzuje pre jeleniu zver, ktorá je tu hlavnou zverou.

Tá istá plocha sa posudzuje **aj pre srnčiu zver** (ako vedľajšiu zver) bez zníženia normovaných stavov jelenej zveri, ak sa v revíri nachádzajú skupiny lesných typov vhodné pre srnčiu zver.

Ak sa tu chová okrem toho ešte aj danielia alebo muflonia zver, je potrebné normovaný stav jelenej a srnčej zveri primerane znížiť pomocou **prepočítavacích koeficientov**.

Obdobne to platí aj v poľovných oblastiach pre srnčiu zver.

Tabuľka prepočítavacích koeficientov jednotlivých druhov prežúvavej raticovej zveri

Druh zveri	jelenia	danielia	muflónia	srnčia
jelenia		1,5	2	3
danielia	0,7		1,3	2
muflónia	0,5	0,7		1,5
srnčia	0,3	0,5	0,7	„

Diviačia zver

- sa môže chovať v poľovných oblastiach pre jeleniu a srnčiu zver a pri zaradovaní revíru do kvalitatívnej triedy **sa posudzuje samostatne**.
- Chov diviačej zveri v bažantniciach **je zakázaný**.
- V poľovných oblastiach s chovom malej zveri **nie je žiaduci**.
- V jednom poľovnom revíri sa odporúča chovať dva, **najviac tri druhy** prežúvavej zveri.

Poľovný revír nachádzajúci sa v poľovnej oblasti pre malú zver sa **zaraduje do kvalitatívnej triedy pre každý druh malej zveri** (zajac, bažant, jarabica) a srnčiu zver samostatne na tej istej ploche.

Malú zver možno chovať ako vedľajší druh zveri aj v poľovnom revíri nachádzajúcom sa v jelenej alebo srnčej poľovnej oblasti, ak sú v ňom vhodné prírodné podmienky na jej chov.

Zvernice a bažantnice sa zaradujú do akostných tried osobitným postupom.

Kritériá pre bonitáciu lesných poľovných revírov

Podmienky a postup zaradenia
poľovných revírov do kvalitatívnych
tried, v ktorých sa ako
hlavný druh zveri chová:

- jelenia zver,
- srnčia zver,
- danielia zver a
- muflónia zver

Postup:

1. Zistia sa všetky skupiny lesných typov a ich výmera v danom poľovnom revíri.
2. Zistené skupiny lesných typov, prípadne lesné typy sa zatriedia podľa tabuľky do jednotlivých kvalitatívnych tried.
3. Tisícina výmery skupiny lesných typov alebo lesného typu v jednotlivých kvalitatívnych triedach sa vynásobí normovanými kmeňovými stavmi hlavného druhu zveri v príslušnej kvalitatívnej triede, prípadne zveri diviačej, ktorých rozpätie sa uvádza v tabuľke

Kvalitatívna trieda	Druh zveri				
	Hlavná zver				Zver diviačia
	jelenia	danielia	muflonia	srnčia	
I.	21 – 27	32 – 39	43 – 53	65 – 80	16 – 20
II.	16 – 20	24 – 31	32 – 42	48 – 64	11 – 15
III.	11 – 15	16 – 23	21 – 31	31 – 47	7 – 10
IV.	do 10	do 15	do 20	do 30	do 6

Tabuľka zatriedenia skupín lesných typov (SLT) do kvalitatívnych tried

Kvalitat. trieda	Druh zveri				
	Jelenia	Danielia	Muflónia	Srnčia	Diviacia
I.	QFr, UFrp, UFrc, U, FQ , Ft, Fap nst, AF nst , FAc nst, FAc hum nst, FrAc nst, AF vst , FAc vst, FAc hum vst, FrAc vst, Fap hum	QFr, UFrp, UFrc, CQ, CQ ac, FQ	QFr, CQ, CQ ac, CAc nst, FQ, CAC vst	QFr, UFrp, UFrc, U, CQ, CQ ac, CAc nst, FQ, CAC vst	UFrc, CQ, FQ
II.	FrAl, CQ, CQ ac, CAC nst, FQ ac, CAC vst, FQ de, QF , QF til, QF de, F til, Fde nst , FA nst, PA nst, AAc nst, Fde vst, FA vst, AAc vst	U, CAC nst, FQ ac, CAC vst, QF, QF til, QF de, Ft, F til	UFrp, UFrc, U, CoQ pub, CoQ car, CoQ ac, FQ ac, CoQ fag, QF, QF til, QF de, Ft, F til	FrAl, Q, FQ ac, QF, QF til, Ft, F til	FrAl, QFr, Q, CQ ac, CAC nst, CoQ pub, CoQ car, CoQ ac, Fq nst, FQ ac, CAC vst, CoQ fag, Fq vst, QF, QF til

pokračovanie tabuľky

Kvalitat. trieda	Druh zveri				
	Jelenia	Danielia	Muflónia	Srnčia	Diviačia
III.	BQ , BAi, Ali, SAi, PiQ, Q, CoQ pub, CoQ car, CoQ ac, CoQ fag, QPi nst, TAc nst, QPi vst, PPi vst, TAc vst, PiP nst, Pa nst, AcA nst, PPide, PAde, PAc, PiP vst, LP nst, PA vst, AcA vst	BQ, FrAl, PiQ, Q, CoQ pub, CoQ car, CoQ ac, CoQ fag, QPi nst, TAc nst, QPi vst, AQ, TAc vst	BQ, BAi, Ali, SAi, PiQ, CoQ pub, CoQ car, CoQ ac, CoQ fag, FQ de, QPi nst, TAc nst, QF de, QPi vst, Fqa, Fa,	BQ, BAi, Ali, SAi, PiQ, CoQ pub, CoQ car, CoQ ac, CoQ fag, FQ de, QPi nst, TAc nst, QF de, QPi vst, Fqa, Fa, AQF, AQ, AQ til, TAc vst, Fde nst, Fde vst	BQ, BAi, Ali, SAi, UFrp, U, PiQ, FQ de, QPi nst, TAc nst, QF de, QPi vst, Fqa, AQF, Ft, AQ, F til, AQ til, TAc vst, Fde nst, Fde vst
IV.	AP , Pil, Sf, Fq nst, Pide nst, Fq vst, Fp nst, PPi nst, CoF , Pide vst, Fqa, Aq, Fa , AQF, Fp vst, AQ, AQ til, Facid nst, F hum nst, Fap vst, Pa vst, Facid vst, F hum vst, AcP nst, FP nst, PiL nst, Pac, CP, SP , LP vst, AcP vst, FP vst, PiL vst, M, PM, CM, M, RM , M c	BAi, SAi, Fq nst, FQ de, Pide nst, Fq vst, Fp nst, PPi nst, CoF, Pide vst, Fqa, Aq, Fa, AQF, Fp vst, PPi vst, AQ til, Fde nst, Fap nst, PiP nst, Pa nst, Facid nst, FA nst, F hum nst, PA nst, AF nst, AcA nst, FAC nst, AAc nst, FAC hum nst, FrAc nst, Fde vst, PPide, PAde, PAc	BAi, FrAl, SAi, Fq nst, FQ de, Pide nst, Fq vst, Fp nst, PPi nst, Pide vst, Fqa, Aq, Fa, AQF, Fp vst, PPi vst, AQ til, Fde nst, Fap nst, PiP nst, Pa nst, Facid nst, FA nst, F hum nst, PA nst, AF nst, AcA nst, FAC nst, AAc nst, FAC hum nst, FrAc nst, Fde vst, PPide, PAde, Pac	AP, Sf, Fq nst, Pide nst, Fq vst, Fp nst, PPi nst, CoF, Pide vst, Aq, Fp vst, PPi vst, Fap nst, PiP nst, Pa nst, Facid nst, FA nst, F hum nst, PA nst, AF nst, AcA nst, FAc nst, AAc nst, FAc hum nst, FrAc nst, PPide, PAde, PAc, Fap vst, Fap hum, PiP vst, Pa vst, Facid vst, LP nst, FA vst, F hum vst, PA vst, AF vst, AcA vst, FAC vst, AAc vst, FAC hum vst, AcP nst, FrAc vst, FP nst, PiL nst, Pac, CP, SP, LP vst, AcP vst, FP vst, PiL vst	AP, Sf, Pide nst, Fp nst, PPi nst, CoF, Pide vst, Aq, Fa, Fp vst, PPi vst, Fap nst, PiP nst, Pa nst, Facid nst, FA nst, F hum nst, PA nst, AF nst, AcA nst, FAC nst, AAc nst, FAC hum nst, FrAc nst, PPide, PAde, PAc, Fap vst, Fap hum, PiP vst, Pa vst, Facid vst, LP nst, FA vst, F hum vst, PA vst, AF vst, AcA vst, FAC vst, AAc vst, FAC hum vst, AcP nst, FrAc vst, FP nst, PiL nst, Pac, CP, SP, LP vst, AcP vst, FP vst, PiL vst

Pri voľbe rozpätia normovaného kmeňového stavu (horná, stredná, dolná tretina) v jednotlivých kvalitatívnych triedach sa prihliada na nasledujúce posudzované kritériá:

Kvalitatívna trieda	Druh zveri	
	jelenia	danielia
I.	21 – 27	32 – 39
II.	16 – 20	24 – 31
III.	11 – 15	16 – 23
IV.	do 10	do 15

- ➡ a) Škody zverou na lese
- ➡ b) Škody zverou v poľnohospodárstve
- ➡ c) Hospodársky charakter krajiny
- ➡ d) Úroveň starostlivosti o zver

Stanovenie rozpätia NKS v jednotlivých kvalitatívnych triedach pre modelový poľovný revír

Kritérium	Výborný stav	Vyhovujúci stav	Nevyhovujúci stav
	1 bod	2 body	3 body
Škody zverou na lese ¹⁾	najmenšie	únosné	neúnosné
Škody zverou v poľnohospodárstve ²⁾	najmenšie	únosné	neúnosné
Hospodársky charakter krajiny ³⁾	prírodná - najmenej narušená	primerane narušená antropopresiou	silne narušená
Úroveň starostlivosti o zver ⁴⁾	nadštandardná	priemerná	slabá

Súčet bodov za posudzované kritériá = 6

→ 4. Ak sa súčet bodov nachádza v rozpätí hodnôt:

- a) 4 – 6, určí sa normovaný kmeňový stav (ďalej len „normovaný stav“) zveri **pri hornej hranici rozpätia** v príslušnej kvalitatívnej triede,
- b) 7 – 9, určí sa normovaný stav zveri **uprostred rozpätia** v príslušnej kvalitatívnej triede,
- c) 10 – 12, určia sa normovaný stav zveri **pri dolnej hranici rozpätia** v príslušnej kvalitatívnej triede.

→ 5. Spočítajú sa počty zveri v jednotlivých kvalitatívnych triedach získané vynásobením tisíciny výmery skupiny lesných typov a výsledkom je celkový počet hlavnej zveri, ktorá pripadá na lesnú plochu poľovného revíru

→ 6. Ak sa v revíri nachádza aj poľnohospodárska pôda zvyšuje sa vypočítaný normovaný stav hlavnej zveri podľa typu poľnohospodárskej pôdy. Pre účely zaradenia poľovného revíru do kvalitatívnej triedy sa rozlišujú tieto typy poľnohospodárskej pôdy:

- a) dlhodobu nevyužívané plochy poľnohospodárskej pôdy, najmä **pasienky a tzv. neplodné plochy podliehajúce sukcesii**, zarastené drevinami (stromami a krovinami), ako aj tzv. biele plochy podľa lesníckej klasifikácie,
- b) agrárna krajina pozostávajúca prevažne z **trvalých trávnych porastov** (lúk a pasienkov),
- c) agrárna krajina s prevahou intenzívne obhospodarovanej **ornej pôdy**

Kritériá pre bonitáciu poľných poľovných revírov

Podmienky a postup zaradenia
poľovných revírov do kvalitatívnych
tried, v ktorých sa ako
hlavný druh zveri chová:

- zajačia zver,
- bažantia zver,
- jarabičia zver a
- poľná forma srnčej zveri

➔ **1. Základným kritériom** pre stanovenie kvalitatívnej triedy revíru pre všetky druhy malej zveri sú **agroklimatické regióny (AKR)**.

- a) Ak poľovný revír spadá do viacerých agroklimatických regiónov, zaradí sa do kvalitatívnej triedy podľa toho AKR, ktorý má v danom poľovnom revíri najväčšiu plochu.
- b) Ak sa pri zaradovaní poľovného revíru do kvalitatívnej triedy podľa vedľajších kritérií zistí, že dve z nich nie sú splnené, zaraduje sa poľovný revír do nižšej kvalitatívnej triedy

Ďalej sa na zaradovanie poľnohospodárskych pozemkov do akostných tried zvolili v poľnohospodárstve používané **bonitné pôdno-ekologické jednotky (BPEJ)**. BPEJ sú evidované v číselných kódoch.

- Prvé dvojčísle BPEJ udáva agroklimatické regióny, **ktorých je spolu desať**.
- Druhé dvojčísle BPEJ udáva hlavné pôdne jednotky (HPJ), prípadne pôdne subtypy.

Z hľadiska chovu malej zveri je vhodných **iba prvých šesť AKR**.

Agroklimatické regióny najvýstižnejšie udávajú klimatické podmienky Slovenska, čo je z hľadiska chovu malej zveri rozhodujúce. Z tohto dôvodu sa agroklimatický región považuje za najvhodnejší základ zaradenia poľovných revírov vytvorených na poľnohospodárskych pozemkoch do kvalitatívnych tried.

→ 2. **Vedľajšie kritériá** pre zaradenie poľného poľovného revíru do kvalitatívnej triedy:

- a) **priemerná výmera honov**; čím je výmera honov menšia, tým je to pre chov malej zveri výhodnejšie,
- b) **druhovú pestrosť kultúr**; v poľovných revíroch, v ktorých sú dobré podmienky na chov malej zveri, by nemala klesnúť pod desať druhov kultúr. Lúky a pasienky sa považujú za jeden druh, rovnako ovocné sady a vinice, bez ohľadu na ich druhovú skladbu,
- c) **výmera zelených kultúr** v mimovegetačnom období, ako sú parcely osiate oziminami, d'atelinovo-trávnymi porastmi, repkou olejnou a podobne.,
- d) **výmera vetrolamov, remízok, brehových porastov, kríkov, prípadne pôdy, ktoré nie sú obrábané**. Lesné komplexy väčšie než 100 ha sem nepatria, zatriedujú sa však ako lesná poľovná plocha, prípadne jadro bažantnice,
- e) **výmera kukuríc a slnečníc**,
- f) **výmera veľkoplošných závlah**; ich výmera by nemala presahovať 25-30 % z celkovej výmery poľovnej plochy revíru. Pri nedodržaní tejto podmienky sa znižuje bonitná trieda pre malú zver
- g) **priemerný odstrel za posledné tri roky**,
- h) **výmera hlavných pôdných jednotiek**.

Normované kmeňové stavy (NKS) poľnej srnčej a malej zveri určené na **100 ha poľovných pozemkov** a koeficienty očakávaných prírastkov (KOP)

Kvalitat. trieda	Číselné kódy AKR	Zajac		Bažant		Jarabica		Srnčia zver	
		NKS	KOP	NKS	KOP	NKS	KOP	NKS	KOP
I.	00	30 +	0,5 +	41 +	0,5 +	22 +	0,14 +	3,0 +	0,35 +
II.	01, 03	23-29	0,4	31-40	0,4-0,5	18-21	0,12-0,14	2,5-2,9	0,30-0,35
III.	02, 04	16-22	0,3	21-30	0,3-0,4	14-17	0,10-0,12	2,0-2,4	0,25-0,30
IV.	05	do 15	0,2	do 20	do 0,3	10-13	0,8-0,10	do 1,9	do 0,25
IV.	0,6, 0,7, 0,8	-	-	-	-	-	-	do 1,9	do 0,25

Pri určovaní normovaných stavov poľnej srnčej a malej zveri v rámci rozpätia určeného pre príslušnú kvalitatívnu triedu sa ďalej zohľadňujú tieto okolnosti:

- a) Prevažujúce hlavné pôdne jednotky (HPJ) v revíri.**
- pre ľahké pôdy a pôdy s neutrálnou a zásaditou reakciou sa volí hodnota NKS pri hornej hranici rozpätia
 - pri stredne ťažkých pôdach blízko polovice rozpätia NKS
 - pri veľmi ťažkých, kyslých a veľmi kyslých pôdach a pôdach sezónne zamokrených a so zásaditou reakciou blízko spodnej hranice rozpätia NKS
 - pôdy poškodené emisiami sa z bonitácie úplne vyradia a žiadne normované stavy zveri sa nane neurčujú.

Tabuľka hlavných pôdnych jednotiek (HPJ)

Charakteristika HPJ	Číslo kódov hlavných pôdnych jednotiek
Ľahké	01, 05, 14, 16, 19, 21, 25, 35, 40, 55, 59, 60, 66, 74, 76, 79, 80, 86, 90, 97, 99, 00
S neutrálnou a zásaditou reakciou	01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 29, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 90, 91, 92, 93, 96, 99, 00
Stredne ťažké	02, 06, 08, 11, 14, 15, 17, 19, 22, 26, 29, 31, 32, 34, 36, 37, 38, 39, 41, 42, 43, 44, 45, 47, 48, 50, 52, 54, 55, 56, 57, 58, 60, 61, 62, 63, 65, 66, 68, 69, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 83, 84, 85, 86
Ťažké	03, 07, 09, 12, 18, 20, 23, 27, 29, 31, 43, 41, 42, 46, 49, 51, 53, 54, 57, 58, 64, 65, 67, 68, 70, 71, 72, 73, 75, 78, 81, 82, 83, 84, 87, 91, 92, 93, 98, 00
Veľmi ťažké	04, 09, 13, 24, 28, 88, 91, 98
Kyslé až veľmi kyslé	41, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 94, 95, 97, 98, 00
Sezónne výrazne zamokrené	94, 95, 96
Poškodené imisiami	10

b) **Intenzita rastlinnej výroby** a ostatné negatívne antropogénne vplyvy, pričom sa hodnotí celkový hospodársky ráz krajiny.

Prihliada sa najmä na:

1. koncentráciu a špecializáciu rastlinnej výroby, pričom optimálne sú výmery honov do 30 ha, aspoň desať druhov pestovaných kultúr a nekoncentrovanie tej istej plodiny na viaceré susediace hony,
2. ekologickú situáciu agrárnej krajiny, pričom optimálne je aspoň 10-percentné zastúpenie roztrúsenej trvalej krajinnej zelene a existencia vodných zdrojov pre zver počas celého roka, ekologizácia poľnohospodárstva,
3. intenzita antropopresie na krajinu, pričom optimálne je, aby v revíri bolo čo najmenej intravilánov a silne frekventovaných pozemných komunikácií, mestských a priemyselných aglomerácií, rekreačných stredísk, chatárskych osád a iných negatívnych antropogénnych vplyvov.

Kritériá pre bonitáciu zverníc

Zvernica je trvale a dokonale ohrađená poľovná plocha možná pre chov raticovej zveri.

Kritériá pre zatriedenie zverníc do kvalitatívnej triedy

Kvalitat. trieda	Najnižš. zastúp. drevín v %		Optim. zastúpenie gaštan, pagaštan + plánky v % z plochy zvernice	Optim. výmera v % z výmery zvernice		
	listnáče	z toho duby a buky		políčka	TTP	ohryzové plochy
I.	80 - +	60 - +	0,5 – 2 %	1	1 – 2	1
II.	65 – 79	45 – 59		2	1,5 – 3	1,5
III.	50 – 64	30 – 44		3	2 – 4	2
IV.	20 – 49	10 – 29		4	3 +	4

Ak kvalitatívnu triedu zvernice nemožno jednoznačne určiť podľa zastúpenia listnatých drevín, najmä dubov, **určí sa interpoláciou**. Napríklad zastúpenie listnatých drevín bude tvoriť 85 %, čo zodpovedá I. kvalitatívnej triede, ale zastúpenie dubov bude tvoriť len 25 %, čo zodpovedá IV. kvalitatívnej triede. Výsledná kvalitatívna trieda bude III.

$$\frac{\text{I.} + \text{IV.}}{2} \text{ resp. } \frac{1 + 4}{2} = 2,5$$

- Ak by pri interpolácii kvalitatívna trieda spadá medzi jednotlivé triedy, napr. 2,5 -3,5 a pod., zaokrúhli sa smerom nahor alebo nadol podľa momentálneho zastúpenia **gaštana, pagaštana a plánok**.
- Keď zastúpenie uvedených drevín dosiahne stanovené rozpätie (1-2 %) z porastovej plochy zvernice, určí sa vyššia kvalitatívna trieda, v opačnom prípade nižšia.

Hlavným kritériom pre **zatried'ovanie diviačích zverníc** do kvalitatívnych tried je **zastúpenia dubov**. Ostatné kritériá slúžia ako pomocné ukazovatele.

Poznámky:

1. Vo veľkých zverniciach, ktoré presahujú optimálnu výmeru a celá výmera lesa nie je zaradená do lesov osobitného určenia z dôvodu poľovníctva, môže sa kvalitatívna trieda zvernice znížiť maximálne o jednu triedu.
2. V špeciálnych diviačích zverniciach má byť vyššie zastúpenie lúk a políček ako ohryzových plôch.
3. V diviačích zverniciach sa namiesto pagaštana požaduje gaštan.

Kritériá pre bonitáciu bažantníc

Na intenzívny chov a lov bažantov slúžia samostatné a uznané bažantnice.

Ich výmera dosahovala v roku 2015 **20 392** ha, čo je 0,46 % poľovnej plochy Slovenska.

Z toho na:

-14 samostatných bažantníc pripadalo 14 936 ha, s priemernou výmerou 1067 ha

-34 uznaných bažantníc pripadalo 5 456 ha, s priemernou výmerou 160 ha

Celkové NKS bažantej zveri vo všetkých bažantniciach na Slovensku sú spolu 7 216 jedincov. Počet bažantníc v porovnaní s rokom 2000 výrazne stúpol z 20 na 48

Bažantnice sa majú zriaďovať len v prvých 5 AKR (t.j. 00-04) a ich zaradovanie do kvalitatívnych tried určuje nasledujúca tabuľka.

Číselný kód agroklimatického regiónu	Lesy, remízy	Kvalitatívna trieda
00, 01	A*)	I.
	B**)	II.
02, 03	A	III.
	B	IV.

*)

A – lesné jadro s bohatou bylinnou a krovitou etážou, priestorová a porastová úprava je vykonaná.

**)

B – lesné jadro s chudobnou bylinnou a krovitou etážou, priestorová a porastová úprava nie je vykonaná.